

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 Рівненський державний гуманітарний університет
 Факультет документальних комунікацій,
 менеджменту, технологій та фізики
 Кафедра економіки та управління бізнесом

Назва дисципліни	“Міжнародні економічні відносини”
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>3</u> кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Мединська Тетяна Ігорівна
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, соцмережі	Покликання на заголовок інформації про викладача на сайті кафедри менеджменту РДГУ Мединська Тетяна Ігорівна (rshu.edu.ua) Профіль викладача у Facebook - https://www.facebook.com/profile.php?id=100001034865079
Е-mail викладача:	tetiana.medynska@rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	<i>Он лайн- консультації:</i> Розклад присутності викладача на спеціальному форумі

Цілі навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є змістовна сутність міжнародних економічних відносин, їх роль та значення в життєдіяльності людського суспільства, загальних світогосподарських процесах, функціонуванні світового господарства та міжнародних взаємовідносинах.

Метою викладання навчальної дисципліни “Міжнародні економічні відносини” є формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку міжнародних економічних відносин (МЕВ) для фундаментальної й спеціальної освіти та практичної діяльності за фахом.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Міжнародні економічні відносини” є:

- розуміння сутності МЕВ, їх еволюції, чинників і рівнів розвитку;
- визначення структури та основних засад розвитку МЕВ в системі сучасних світогосподарських процесів;
- засвоєння категоріального апарату, що застосовується для аналізу процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку;
- знання форм МЕВ, особливостей розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;
- уміння творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку.

Згідно освітньо-професійної програми “Маркетинг” за спеціальністю 075 “Маркетинг” першого (магістерського) рівня вищої освіти у здобувачів вищої освіти в процесі вивчення дисципліни мають бути сформовані наступні **компетентності**:

загальні:

- ЗК2. Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство;
- ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків;
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК8. Здатність проведення дослідження на відповідному рівні.

фахові:

- СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності;
- СК9. Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності;
- СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності;
- СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб’єктів та визначати особливості функціонування ринків.

Очікувані **результати навчання**, що базуються на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою:

- Р1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності;
- Р4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію;
- Р7. Використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію;
- Р9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень;
- Р11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб’єкта;
- Р12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;
- Р13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи;
- Р16. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни “Міжнародні економічні відносини” значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: “Економічна теорія”, “Мікроекономіка”, “Макроекономіка”, “Основи підприємницької діяльності”, “Економіка підприємства”, “Фінанси підприємств”.

Мотивація здобувачів вищої освіти: Пояснення, наведення прикладів і кейсів, яким чином знання, отримані в університеті, стануть в нагоді здобувачам у майбутньому. Здобувач вищої освіти приходять до навчального закладу для того, щоб стати гарним фахівцем у своїй галузі. Йому відкриваються можливості практичного використання знань. Здобувачу дуже важливо, щоб викладач був його наставником, щоб до нього можна було звернутися за допомогою під час навчального процесу, обговорити хвилюючі і незрозумілі питання. Також не слід забувати і про прояв поваги до здобувачів вищої освіти. Який би він не був, здобувач вищої освіти в будь-якому випадку вимагає до себе відповідного ставлення.

Спільна (групова) діяльність передбачає діяльність здобувачів вищої освіти у складі малочисельних груп (3–5 осіб), яких може бути декілька в одній аудиторії, об’єднаних спільною

навчальною метою, в умовах відносин відповідальної взаємозалежності, поєднання контролю за динамікою професійної компетентності з боку викладача з самооцінкою та взаємооцінкою студентів.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти обов'язкова: виконання домашніх завдань; підготовка до лекцій та занять; **рекомендована:** участь у роботі наукових гуртків, конференціях, підготовка наукових тез, статей, доповідей тощо; **ініційована:** участь у різноманітних конкурсах, олімпіадах, вікторинах, виготовлення наочних та підготовка технічних засобів навчання тощо. За рівнем прояву творчості самостійна робота здобувачів передбачена як *репродуктивна, реконструктивна, евристична та дослідницька*.

Перелік тем

Змістовий модуль №1

“Теоретичні засади розвитку міжнародних економічних відносин”

Тема 1. Міжнародна економічна система (МЕС) та міжнародні економічні відносини (МЕВ)

1. Міжнародний поділ праці (МПП) як основа МЕС
2. Основні форми МПП: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування виробництва
3. Етапи та особливості розвитку світового господарства.
4. Сутність, предмет та структура МЕВ.

Тема 2. Середовище МЕВ

1. Сутність та особливості середовища МЕВ
2. Характеристика факторів політико-правового середовища
3. Характеристика факторів економічного середовища
4. Характеристика факторів соціально-культурного середовища
5. Характеристика факторів інфраструктурного середовища

Тема 3. Міжнародна економічна діяльність (МЕД)

1. Основні риси розвитку МЕД
2. Методологічна база дослідження МЕД
3. Економічні інтереси та економічні закони сучасної МЕД

Змістовий модуль №2

“Міжнародний рух чинників виробництва”

Тема 4. Світовий ринок товарів і послуг

1. Сутнісна характеристика світового ринку
2. Класифікація товарів і послуг на світовому ринку
3. Економічна основа та теорії розвитку міжнародної торгівлі

Тема 5. Міжнародні науково-технічні відносини

1. Суть та особливості науково-технічних відносин
2. Міжнародна передача технологій
3. Міжнародне технічне сприяння

Тема 6. Світовий фінансовий ринок

1. Сутність, передумови створення та принципи світового фінансового ринку
2. Функції та структура світового фінансового ринку
3. Класифікація суб'єктів світових фінансових ринків

Тема 7. Міжнародна трудова міграція

1. Сутність, класифікація та особливості міжнародних міграційних процесів
2. Напрями та наслідки міжнародної міграції робочої сили

3. Регулювання міжнародних міграційних процесів
4. Інтеграція України в міждержавний обмін робочою силою

Змістовий модуль №3

“Світова валютна система та міжнародні розрахунки, глобалізаційні процеси в МЄВ”

Тема 8. Світова валютна система

1. Суть та взаємозв'язки національних, міжнародних та світових валютних систем
2. Валюта в міждержавних відносинах, види валют та їх оборотність
3. Поняття та режими валютного курсу
4. Етапи еволюції світової валютної системи
5. Характеристика Європейської валютної системи
6. Міжнародна система організації валютних ринків

Тема 9. Міжнародні розрахунки

1. Загальна характеристика та особливості міжнародних розрахунків
2. Техніка здійснення міжнародних розрахункових операцій
3. Засоби платежу, що використовуються при здійсненні міжнародних розрахунків
4. Міжнародні платіжні системи
5. Заходи державного регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин

Тема 10. Глобалізація економічного розвитку

1. Глобалізація як нова якість інтернаціоналізації
2. Глобальні проблеми світового господарства
3. Інтеграція України у світову економіку.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини [текст] : навч. посіб. / Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. К. : “Центр учбової літератури”, 2013. 256 с.
2. Козак Ю. Г., Засць М. А. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. Одеса “ТОВ.ПЛУТОН”, 2016. 352 с.
3. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. Харків: “Видавництво “Форт”, 2015. 364 с.
4. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 464 с.
5. Козак Ю. Г., Ковалевський Ю. В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. Видання 4-е, перероб. та доп. Київ: “Центр учбової літератури”, 2013. 292 с.
6. Світова економіка: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 268 с.

Допоміжна

1. Гіл, Чарльз. Міжнародний бізнес. Конкуренція на глобальному ринку. К.: Основи, 2001. 648с.
2. Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини: підручник / Л.М. Горбач, О.В. Плотніков. К.: Кондор, 2009. 264 с.
3. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Н.Б. Даниленко. 7-е вид. К.: Знання, 2008. 406 с.
5. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль І. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. К.: “Видавничий дім ”Професіонал”, 2008. 368 с.
6. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль ІІ. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. К.: “Видавничий дім “Професіонал”, 2008. 368 с.

7. Моделювання міжнародних відносин: Навч. посіб. / Р.В. Вовк. К.: Знання, 2012. 246 с.
8. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник для студ. екон. спец, вищих навч. закл / А.С. Філіпенко. К.: Либідь, 2008. 408 с.
9. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: підручник / В.О. Шевчук. К.: Знання, 2008. 663 с.
10. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини : підручник для студ. вищ. навч. закл. / І.М. Школа, В.М. Козменко, О.В. Бабінська ; Чернів. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – вид 2-ге., переробл. і допов. Чернівці: Книги-XXI, 2007. 544 с.

Інформаційні ресурси

1. [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
2. [http:// www.niss.gov.ua](http://www.niss.gov.ua) – сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
3. [http:// www.europa.eu.int](http://www.europa.eu.int) – сайт ЄС
4. [http:// www.cnn.com](http://www.cnn.com) – новини CNN
5. [http:// www.search.global.epnet.com](http://www.search.global.epnet.com) – електронний формат наукових журналів
6. [http:// www.inf.kiev.ua](http://www.inf.kiev.ua) – ділова Україна
7. [http:// www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm](http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm) – огляд преси
8. [http:// www.isi.gov.ua](http://www.isi.gov.ua) – матеріали ЄС і РЄ

Покликання на сайти в Інтернет-мережі

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України - [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua).
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України - [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua).
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України - [http:// www.ukrstat.com.ua](http://www.ukrstat.com.ua).
5. Офіційний сайт Верховної Ради України - [http:// www.budget.rada.gov.ua](http://www.budget.rada.gov.ua).
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського - [http:// www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua).
7. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки - [http:// www.alpha.rada.kiev.ua](http://www.alpha.rada.kiev.ua).
8. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича - [http:// www.lib-gw.univ.kiev.ua](http://www.lib-gw.univ.kiev.ua).
9. Офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку - <http://www.ssmc.gov.ua/>.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань
- виконання домашніх завдань
- виконання завдань самостійної роботи
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль)
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Word, Excel.

Види та методи навчання і оцінювання

Методи навчання

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані

тощо);
 МН6 –самостійна робота (розв’язання завдань);
 МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

Методи оцінювання результатів навчання

МО2 –усне або письмове опитування
 МО3 - колоквиум,
 МО4 –тестування;
 МО5 – командні проекти;
 МО6 – реферати, есе;
 МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
 МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
 МО10 –залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

№ з/п	Вид роботи	Кількість балів	Розрахунок	Максимальна сума балів
1	Активна робота під час лекційних занять	1,0	$1,0 \cdot 10 = 10$	10
2	Перевірка готовності студента до практичного заняття	2,0	$2,0 \cdot 15 = 30$	30
3	Активна робота під час практичних занять	1,0	$1,0 \cdot 15 = 15$	15
4	Звіт за результатами виконання практичних занять	7,0	$7,0 \cdot 1 = 7$	7
5	Індивідуальне навчально-дослідне завдання	18,0	$18,0 \cdot 1 = 18$	18
6	Модульні контрольні роботи	10,0	$10,0 \cdot 2 = 20$	20
Всього				100

Модуль 1. Поточне оцінювання										Модуль 2. ІНДЗ	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	18	100
8	8	4,5	4,5	4,5	8	4,5	8	8	4		
Модульна контрольна робота - 10					Модульна контрольна робота - 10						

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	
82-89	добре	

74-81		зараховано
64-73	задовільно	
60-63		
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальної та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття при наявності допуску викладача. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно регулярно відвідувати заняття, а також регулярно готуватися до занять.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.